

Suomenhevonen osana hyvinvointi- matkailua

Veera Koivuniemi

Opinnäytetyö
Toukokuu 2021
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala
Restonomi (AMK), Matkailu- ja palveluliiketoiminta
Matkailu

Tekijä(t) Koivuniemi, Veera	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK	Päivämäärä Toukokuu 2021
	Sivumäärä 32	Julkaisun kieli Suomi
		Verkojulkaisulupa myönnetty: x
Työn nimi Suomenhevonen osana hyvinvointimatkailua		
Tutkinto-ohjelma Restonomi (AMK), Matkailu- ja palveluliiketoiminta		
Työn ohjaaja(t) Henna Siltanen		
Toimeksiantaja(t) Off-Piste Adventures Oy, Mia Lappalainen		
<p>Tiivistelmä</p> <p>Opinnäytetyön toimeksiantajalla Off-Piste Adventures Oy:llä oli tarve saada suomenhevosen asemaa parannettua. Tutkimuksen lähtökohtana oli saada suomenhevosen imagoa parannettua ja hevosmatkailun tunnettuutta lisättyä. Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, miten suomenhevosta voitaisiin hyödyntää nykyistä enemmän Suomen hyvinvointimatkailussa. Tutkimuksen tarkoitus oli antaa käytännön työkaluja hevos- ja matkailualan yrittäjille. Taustana aihevalinnalle oli tutkijan oma tausta hevosalalla, sekä kiinnostus hyvinvointimatkailuun.</p> <p>Tutkimuksessa perehdyttiin hyvinvointimatkailun ja hevosmatkailun yhdistämiseen, ja sen mahdollisuuksiin. Tutkimuksessa huomioitiin hyvin monia erilaisia kohderyhmiä, jotta tutkimustulos olisi mahdollisimman kattava. Tutkimus toteutettiin laadullisen tutkimuksen menetelmin. Tutkimuksen data kerättiin puolistrukturoituja haastatteluja tekemällä. Haastattelukysymyksillä pyrittiin saamaan näkökulmia ja vastauksia tutkimuskysymykseen. Puolistrukturoitu haastattelu mahdollisti myös haastateltavien omien näkökulmien esiintuomisen. Tutkimustulokset analysoitiin ja niiden pohjalta tehtiin johtopäätökset ja pohdinta.</p> <p>Tutkimuksen tuloksista saatiin laajasti erilaisten kohderyhmien näkökulmaa hevosmatkailun palveluihin liittyen. Tulokset käytiin huolellisesti läpi, jokaisen haastateltavan näkökulmat huomioon ottaen. Tutkimustulosten pohjalta pohdittiin keinoja, joilla suomenhevosen imagoa matkailumarkkinoilla saataisiin parannettua. Tutkimuksen tuloksia toimeksiantaja pystyy käyttämään oman yrityksensä toiminnan ja markkinoinnin kehittämisessä. Tutkimustuloksista selvisi, että suomenhevosella on paljon mahdollisuuksia osana hyvinvointimatkailua. Kehityskohteiksi nousi markkinointi, tarjonnan lisääminen, ja erilaisten kohderyhmien huomiointi.</p>		
Avainsanat (asiasanat) hevosmatkailu, hyvinvointimatkailu, Suomenhevonen		
Muut tiedot (Salassa pidettävät liitteet)		

Author(s) Koivuniemi Veera	Type of publication Bachelor's thesis	Date May 2021 Language of publication: Finnish
	Number of pages 32	Permission for web publication: x
Title of publication A Finnish horse as part of wellness tourism		
Degree programme Tourism management, Bachelor of Hospitality Management		
Supervisor(s) Siltanen, Henna		
Assigned by Off-Piste Adventures Oy, Mia Lappalainen		
<p>Abstract</p> <p>Off-Piste Adventures Oy, the client of the thesis, had a need to improve the position of the Finnish horse. The starting point of the study was to improve the image of the Finnish horse and increase the awareness of horse tourism. The aim of the study was to find out how the Finnish horse could be utilized more in Finnish wellbeing tourism. The purpose of the study was to provide practical tools for equine and tourism entrepreneurs. The background for the topic selection was the researcher's own background in the equine industry, as well as an interest in wellness tourism.</p> <p>The study looked at the combination of wellness tourism and horse tourism, and its possibilities. The study considered a great many different target groups to make the study result as comprehensive as possible. The study was conducted using qualitative research methods. Survey data were collected through semi-structured interviews. The interview questions sought to gain perspectives and answers to the research question. The semi-structured interview also made it possible to present the interviewees' own perspectives. The research results were analyzed, and conclusions and reflection were made based on them.</p> <p>The results of the study provided a broad perspective of different target groups in relation to equine tourism services. The results were carefully reviewed, considering the perspectives of each interviewee. Based on the results of the study, ways were considered to improve the Finnish horse's image in the tourism market. The client can use the results of the research in the development of its own company's operations and marketing. The research results showed that the Finnish horse has many opportunities as part of wellbeing tourism. The development targets were marketing, increasing supply, and considering different target groups.</p>		
Keywords/tags (subjects) horse tourism, wellness tourism, Finnhorse		
Miscellaneous (Confidential information)		

Sisältö

1	Johdanto	2
2	Hevonen.....	3
2.1	Suomenhevonen	5
2.2	Islanninhevonen	6
2.3	Suomenhevosen ja islanninhevosen erot ja yhtäläisyydet	7
3	Hyvinvointimatkailu	8
3.1	Hevoset ja hyvinvointimatkailu	9
3.2	Hevosmatkailu Suomessa	10
4	Tutkimus	11
4.1	Toimeksiantajan esittely.....	12
4.2	Aineistonkeruu- ja analyysi	13
4.3	Tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus.....	14
5	Tutkimustulokset.....	15
5.1	Erilaiset hevosmatkailupalvelut	15
5.2	Hevosmatkailuun sopivat rodut	17
5.3	Suomenhevonen osana matkailupalveluiden tuottamista	19
5.4	Odotukset hevosmatkailun palveluihin liittyen	21
5.5.	Teoria ja tulokset.....	22
6	Johtopäätökset.....	23
7	Pohdinta.....	26
	Liitteet	32

1 Johdanto

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, miten suomenhevosta voitaisiin hyödyntää nykyistä enemmän osana Suomen hyvinvointimatkailua. Tutkimuksessa selvitettiin laadullisen tutkimuksen menetelmin, miten tämä voisi olla käytännön tasolla mahdollista. Tutkimustulosten pohjalta pohdittiin käytännön työkaluja, joilla suomenhevosta voitaisiin hyödyntää nykyistä enemmän hyvinvointimatkailussa. Näitä keinoja olivat markkinoinnin- ja tarjonnan lisääminen, sekä eri kohderyhmien parempi huomiointi. Tutkimus auttaa sekä matkailu-, että hevosalan yrittäjiä kotimaisen hevosrodun hyödyntämisessä matkailun piirissä. Tarkoituksena tutkimuksessa oli analysoida dataa niin, että siitä olisi toimeksiantajalle mahdollisimman paljon hyötyä. Aineiston analysoinnilla haettiin vastausta tutkimuskysymykseen. Tutkimustulosten avulla toimeksiantaja voi kehittää omaa toimintaansa ja markkinointia, sekä lisäksi antaa vinkkejä myös muille alan yrittäjille.

Jo opintojen alkuvaiheessa oli selvää, että haluttiin yhdistää koulutus hevosalla, sekä matkailu jollain tapaa opinnäytetyöprojektissa. Etsittäessä toimeksiantajaa opinnäytetyölle, nousi esille yritys nimeltä Off-Piste Adventures. Off-Piste Adventures on Kemijärvellä sijaitseva hevosmatkailun yritys. Yrittäjänä toimii Mia Lappalainen. Yrittäjän kanssa keskusteltiin millainen aihetarkennus olisi heille sopiva tämän teeman tiimoilta. Yrittäjä kertoi, että haluaisi saada suomenhevosta paremmin markkinoitua vaellusratsuna. Tämän pohjalta päädyttiin aiheeseen, jonka tarkoitus on tutkia suomenhevosen käyttöä osana hyvinvointimatkailua.

Aihe on ajankohtainen, sillä kotimaan matkailu, sekä hevosmatkailu ovat jatkuvassa kasvussa. Suomenhevosella on valtavasti potentiaalia osana matkailua, joten aihe on myös alan kehittämisen kannalta merkittävä. Suomenhevonen voisi olla matkailumarkkinoilla myös uusi trendikäs ilmiö monipuolisuutensa ansiosta. Tällä hetkellä suomenhevosta enemmän matkailukäytössä oleva hevosrotu on islanninhevonen. Lisäksi tarjonta matkailumarkkinoilla on kattavampaa islanninhevosten osalta. Aiheen rajausta lähdettiin tekemään siltä pohjalta, että kotimaan matkailu on tällä hetkellä hyvin ajankohtaista ja pinnalla, vallitsevan pandemiatilanteen takia. Vuoden 2019 lopussa leviämään alkanut

koronaviruspandemia on luonut suuria rajoitteita kansainväliseen matkailuun, ja haasteita matkailualan yrittäjille myös kotimaassa. Lisäksi kansallisrotuamme suomenhevosta ei yksittäisiä yksilöitä lukuunottamatta juuri ulkomailla tavata, täten oli luontevaa valita tutkimuksen kohdemaaksi Suomi. Hyvinvointimatkailu valikoitui aiheajukseksi, sillä hevosten yhdistämisellä aiheeseen koettiin olevan paljon käyttämätöntä potentiaalia tarjolla. Suomenhevonen valikoitui tutkimuksen kohderoduksi täysin tutkijan oman kiinnostuksen pohjalta.

Tutkimus suoritettiin laadullisen tutkimuksen menetelmin, tekemällä haastatteluita. Haastatteluiden pohjalta päästiin pureutumaan syvemmälle asiakasnäkökulmaan. Tästä näkökulmasta pystyttiin pohtimaan tutkimustulosten perusteella, minkälaisia toimenpiteitä suomenhevosen maineen ja aseman parantaminen osana Suomen matkailua tarvitsisi. Suomenhevosen asema maamme matkailussa tulisi saada nykytilaa paremmaksi ja rotu paremmin näkyville niin kotimaassa kuin kansainvälisestikin. Tarve tälle tutkimukselle lähti suoraan alan yrittäjältä, eli toimeksiantajaltani Mia Lappalaiselta. Mian mukaan olisi tärkeää, että suomenhevonen saataisiin samanlaiseen asemaan Suomen matkailussa, kuin islanninhevonen tällä hetkellä on.

2 Hevonen

Hevosen kesyttäminen tapahtui noin 6000 vuotta sitten. Siitä asti se on ollut merkittävä osa yhteiskunnan kehitystä. Entiskaikaan hevonen on ollut tärkeä eläin sodassa, kuljetusvälineenä ja erilaisissa työtehtävissä. (Bowling & Ruvinsky 2000, vii.) Varhain hevosen kesyttämisen historiassa, sitä pidettiin tuhoamisen, sodankäynnin ja kuoleman välineenä, sekä sen uskottiin pystyvän tuomaan ihmiset kontaktiin henkimaailman kanssa. Hindut ja keltit uskoivat, että hevoset pystyivät kulkemaan taivaan ja maan välillä ja kuljettamaan ratsastajiaan näin elämän ja kuoleman rajoilla. Hevosen rooli henkimaailman sanansaattajana jatkuu osittain myös nykypäivänä, sillä moni löytää rauhaa ja lohdutusta hevosen voimakkaasta läsnäolosta ja käyttävätkin aikaa hevosten lähellä rukoilemiseen ja meditoimiseen. (Hallberg 2018, 12.) Hevosen kesyttämisen motiivit ovat olleet erilaiset kuin esimerkiksi nautan, lampaan ja

vuohen. Hevosta ei kesytetty lihan, turkin, nahan tai maidon takia, vaan puhtaasti sen suorituskyvyn ja fyysisen voiman takia. (Frisbie, Kawcak, McIlwraith & Weeren 2016, 1.)

Nykypäivänä hevosta käytetään kaikenlaisissa tehtävissä; erilaisista urheilulajeissa lemmikkieläimeen. Kylmäverirodut, kuten suomenhevonen, ovat hiukan raskasrakenteisempia ja luonteeltaan rauhallisempia. (Waran 2002, ix.) Hevonen on lauma- ja saaliseläin. Sille luontaisia tapoja toimia ovat laiduntaminen, runsas liikkuminen, melko vähäinen lepo ja sosiaalinen kanssakäyminen muiden hevosten kanssa. Aika jonka hevonen luonnonvaraisena käyttää syöden on kolmestatoista tunnista seitsemääntoista tuntiin. Luonnossa hevosen on liikuttava ruokansa perässä, joten laji on luonnostaan luotu liikkumaan runsaasti. (Leblanc 2013, 7.)

Saaliseläimenä myös nykyajan hevosella on luonnostaan voimakas pakoreaktio. Tämän takia ihmisen toimiessa hevosen kanssa, on ensisijaisen tärkeää, että hevonen olisi rauhallisessa ja rennossa mielentilassa. Jännittynyt hevonen on aina valmistautunut pakenemaan. Tällaisessa mielentilassa oleva hevonen voi aiheuttaa herkemmin vaaratilanteita, sekä jatkuva stressitila myös heikentää sen hyvinvointia. Tämän takia hyvän koulutuksen lisäksi on ensiarvoisen tärkeää, että hevosella on mahdollisuus riittävään korsirehun saantiin, omatoimiseen liikuntaan, sekä lajitovereiden kanssa kommunikointiin. (Tallberg 2016.) Nykypäivän hevoset on treenattu palvelemaan ihmistä ratsastuskäytössä, vetämään erilaisia kuormia, ja tuomaan meille viihdykettä erilaisten hevosurheilulajien parissa. Hevostenpitäjät ovat joutuneet oppimaan paljon hevosen lajinmukaisesta käyttäytymisestä ja sen tarpeista voidakseen taata sen hyvinvoinnin. Kun hevonen on osa liiketoimintaa, voivat sen lajityypilliset tarpeet olla kuitenkin toissijaisia. Tämän takia kaikille hevosille ei ole mahdollista ulkoilla laumoissa, tai edes lajitoverin kanssa. (Sharpe 2018, xxi.)

2.1 Suomenhevonen

Suomenhevonen julistettiin viralliseksi hevosroduksi yli 110 vuotta sitten. Suomenhevosjalostuksessa rotua jalostetaan neljälle eri suunnalle; ratsu, ravuri, työhevonen ja ravihevonen. Tullakseen hyväksytyksi tietyn suunnan arviointiin, hevosen tulee täyttää vaatimukset, jotka koskevat sen kokoa, terveyttä, kuntoa ja suorituskykyä. Suomenhevonen on siis monikäyttöinen Suomen kansallisrotu. Suomenhevososen alkuperäinen käyttötarkoitus oli toimia metsässä ja pelloilla vetohevosena. (Aspin, Kvist, Mannermaa, Niskanen & Wutke 2019.) Koska suomenhevonen on monipuolinen rotu, on sitä pystytty käyttämään myös matkailu- ja hyvinvointipalveluissa. Se on ainutlaatuinen rotu monipuolisuutensa ja luonteenlaatunsa ansiosta. Rotumääritelmän mukainen suomenhevonen on terve, suorituskykyinen, hyväluonteinen ja kestävä. (Suomenhevonen, N.d.)

Suomenhevonen on vankkarakenteinen ja sen keskimääräinen säkäkorkeus on 157 cm. Niillä on yleensä paksut ja tuuheat harja- ja häntäjouhet. Tyypillinen rodun edustaja on eteenpäinpyrkivä, yritteliäs ja rauhallinen. Suomenhevosten lukumäärä tällä hetkellä maassamme on noin 19 500. Suomenhevososen määrä oli pienimmillään vuonna 1987, jolloin niitä oli vain 14 000 kappaletta. Tämän seurauksena rotu lisättiin uhanalaisten rotujen listaukseen. Listauksen ansiosta rodun kasvatustoiminta on saanut apua EU:n maatalous- ja alkuperäisrotutuella. Raviurheilu on yksi iso tekijä, joka auttoi rotua selviämään maatalouden koneistumisesta. Vielä tänäkin päivänä yli 75 prosenttia suomenhevosista on ravureita. Rodun aktiivinen käyttö ratsuna ja harrastehevosena on kuitenkin jatkuvassa nousussa. Monipuolisuutensa vuoksi suomenhevonen soveltuu myös lännenratsastukseen, valjakkoajoon ja vammaisratsastukseen. (Suomenratsut ry 2017.)

Suurin osa suomalaisista on ainakin kuullut suomenhevosesta. Sitä pystytään käyttämään monipuolisesti yritystoiminnassa, ja harrastajien keskuudessa rotu on arvostettu. Suomenhevonen on monipuolinen, ja sitä voidaan käyttää raviurheiluun, ratsastukseen, terapiatoimintaan tai työhevosena. Rodun edustajat voivat olla hyvin eri kokoisia, ja sopivan kokoisia ratsuja löytyy varmasti kaikenkokoisille harrastajille.

Luonteeltaan suomenhevoset ovat usein rauhallisia ja luotettavia. (Hakkarainen & Kaihlajärvi 2014, 60.)

Monelle suomalaiselle vielä tänäkin päivänä ensimmäinen miellelyhtymä suomenhevosesta liittyy jollain tavalla sotaan ja maatalouteen. Sen monipuolisuus nykypäivän käyttöhevosena on monelle täysin vieras. Suomenhevosen imagoa tulisikin saada parannettua kohti sitä pistettä, jossa se olisi myös tunnettu ja arvostettu osa hevosmatkailua. Koko suomenhevoscanta on vaarassa supistua, jos ei rodun pariin saada lisää harrastajia. Suomenhevosen imagon parantaminen vaatii heräämistä siihen, miten rotu ja sen käyttötarkoitus on kehittynyt viime vuosikymmeinä. Lisäksi se vaatii uutta ja avointa tapaa ajatella. Suomenhevonen tulee siirtää sota-ajoilta tähän päivään, kuitenkin säilyttäen kunnioitus rodun historiaa kohtaan. (Mahlamäki 2008, 1.)

2.2 Islanninhevonen

Hevoskanta Islannissa on ainutlaatuinen historiansa takia. Maahan tuotiin yhdeksännellä vuosisadalla 4500 hevosta, eikä maahan ole tuotu hevosia vuoden 1000 jälkeen. Islannin ilmasto on muovannut hevosista pieniä ja sitkeitä. Nämä hevoset kestävät haastaviakin sääolosuhteita. Rotu tunnetaan erityisesti sen laajasta värikirjosta. Alkuun hevoset olivat tärkeitä kuljetusvälineitä. Muiden hevosrotujen kolmen askellajin (käynti, ravi ja laukka), lisäksi islanninhevoselta löytyy kaksi ylimääräistä askellajia. Nämä askellajit ovat nimeltään töltti ja passi. Ajan kuluessa jalostuneet ylimääräiset askellajit tarjosivat ratsastajalle lisää mukavuutta. Vuonna 1783 Laki tulivuori purkautui, aiheuttaen 70 prosentin islanninhevoscannasta kuoleman. Vuoteen 1840 mennessä rotu oli elpynyt takaisin 40 000 yksilöön. (Antczak, Holmes, Miller, Svansson, Violette & Wagner 2019.)

Islanninhevosen jalostuksen tarkoitus on luoda viisiaskellajinen hevonen, joka toimii vapaa-ajan ratsuna, sekä rodun omissa kilpailuissa myös kilpahevosena. Islannin lisäksi rotua kasvatetaan ainakin kymmenessä Euroopan maassa, sekä Pohjois-Amerikassa. (Albertsdóttir, Arnason, Bjornsdottir, Crevier-Denoix, Krsitjansson, Pourcelot &

Sigurdsson 2016.) Islanninhevoset ovat suhteellisen pitkäikäisiä. Ne ovat yleisesti ottaen helppoja käsitellä. Muiden kylmäverirotujen tapaan islanninhevoset kehittyvät muita hevosrotuja hiukan hitaammin, jonka vuoksi ne koulutetaan vasta 4–5-vuotiaina. Rotua pidetään kokoonsa nähden vahvana, vaikka säkäkorkeutta on yleensä vain 135–145 cm. Suomessa moni islanninhevostalli järjestää matkailupalveluja, kuten vaelluksia ja retkiä. Osalla talleista on tarjolla myös muuta toimintaa, kuten koustilojen vuokraa ja saunapalveluja. (Ihalaine & Leppälahti 2021.)

Islanninhevoset ovat erityisesti tunnettuja askellajistaan nimeltä töltti. Vaikka Islanninhevoset ovat suhteellisen pienikokoisia, usein niitä ratsastavat kuitenkin aikuiset. Islanninhevosten painorajoista on ollut paljon keskustelua, ja eri lähteistä voikin löytää hyvin erilaisia lukemia asiaan liittyen. Keskimääräisesti kuitenkin arvioidaan islanninhevoselle sopivan painon olevan korkeintaan 25 % sen omasta elopainosta, joka tarkoittaa noin 90 kilogrammaa. Tätä raskaammat taakat voivat aiheuttaa hevoselle erilaisia terveysongelmia. (Gunnarsson, Jansson, Ragnarsson, Roepstorff & Stefánsdóttir 2017.)

2.3 Suomenhevosen ja islanninhevosen erot ja yhtäläisyydet

Rotuna islanninhevonen on vanhempi kuin suomenhevonen. Kooltaan islanninhevonen on yleisesti ottaen pienempi kuin suomenhevonen. Molemmat rodut ovat säänkestäviä, ja pärjäävät myös pihatto-olosuhteissa. Sekä Suomen että Islannin sääolosuhteissa jalostetut hevoset ovat tottuneet tuuleen, sateeseen ja lumeen. Ne ovat joutuneet sopeutumaan kylmään ilmaan ja joskus huonoon rehun saatavuuteen. (Antczak, Holmes, Miller, Svansson, Violette & Wagner 2018.) Kumpikin rotu kasvatetaan talvella paksun talviturkin, joka suojaa niitä tuulelta ja kylmyydeltä. (Animal Welfare in Tourism Services –project 2018.) Molempia rotuja on alun perin käytetty erilaisissa kuljetuksissa, mutta suomenhevosta myös maatilojen töissä pelloilla ja metsissä, sekä sotahevosena. Islanninhevosella on yksi, tai kaksi askellajia enemmän kuin suomenhevosella (töltti ja passi). (Antczak, Holmes, Miller, Svansson, Violette & Wagner 2018.) Suomenhevosen käyttötarkoitus on laajempi ja monipuolisempi kuin islanninhevosilla. (Aspin, Kvist, Mannermaa, Niskanen & Wutke 2019.)

Islanninhevosia on ainakin 30 eri maassa, joten rotu on huomattavasti laajemmalle levinnyt kuin suomenhevonen. (Gunnarsson, Jansson, Ragnarsson, Roepstorff & Stefánsdóttir 2017.) Suomenhevosen ollessa Suomen kansallisrotu, on se kehitetty kaikkiin tehtäviin, joihin hevosta on aikanaan Suomessa tarvittu. Ne ovat tottuneita metsätöihin, toimimaan ravihevosina, sekä ratsuina. Islanninhevoset taas ovat suosittuja nimenomaan vaelluskäytössä. Ne ovat varmajalkaisia, pienikokoisia, rauhallisia ja tottuneita kylmään ilmastoon. Toisaalta näitä islanninhevosta kuvaavat ominaisuudet koskevat myös suomenhevosta. (Animal Welfare in Tourism Services –project 2018.)

3 Hyvinvointimatkailu

Hyvinvointimatkailun tarkoitus on luoda kokonaisvaltaista hyvää oloa. Hyvinvointimatkailusta ja sen tuotteista monipuolista tekee se, että niitä voidaan käyttää myös matkailusesonkien ulkopuolella. Hyvinvointimatkailun tavoite on edistää ihmisen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja terveyttä. Hyvinvointimatkailuun kiinteästi liittyvät käsitteet elämänlaatu, terveys, henkisyys ja onnellisuus. Hyvinvointimatkailun muotoja on kovin monenlaisia, ja ne ovat kiinteästi sidoksissa ympäristöön, jossa palveluita tarjotaan. Motiiveja hyvinvointimatkalle ovat hemmottelu, terveyden edistäminen ja hyvinvointi. Hyvinvointimatkkaan voi liittyä esimerkiksi joogaa, työhyvinvoinnin edistämistä, kylpyläpalveluita, meditaatiota tai henkisyyttä. Myös liikunta on keskeisessä osassa hyvinvointimatkailun palveluissa. (Edelheim & Ilola 2017, 77.)

Hyvinvointimatkailu on jatkuvassa kasvussa ja sitä voi sanoa tämän päivän megatrendiksi. Hyvinvointimatkailijoita on kahdenlaisia. Ensimmäinen ryhmä ovat matkailijat, jotka lähtevät matkalle nimenomaan hyvinvoinnin ja sen ylläpitämisen sekä parantamisen takia. Toinen ryhmä ovat matkailijat, jotka yhdistävät hyvinvoinnin ja siihen liittyvät palvelut sekä kokemukset minkä tyyppisen matkan kanssa tahansa. Suomalaiseen hyvinvointimatkailuun liittyvät vahvasti sauna, rauhallinen ympäristö, sekä luonto. Matkailijat ovat hyvin erilaisia ja matkustavat erilaisista syistä. Se mikä tuottaa toiselle hyvinvointia, ei sitä välttämättä toiselle tee. Siksi hyvinvointimatkailu voi

tarkoittaa hyvin eri asioita erilaisille ihmisille. Kaikkien hyvinvointimatkailun kohteiden ja palveluiden on kuitenkin tarkoitus parantaa asiakkaan elämänlaatua. (Björk & Saari 2015.)

Hyvinvointimatkailun keskeisiä elementtejä ovat paikallisuus ja paikalliset elämäntavat. Ravitsemuksen kannalta tähän olennaisesti liittyvät kausituotteet ja lähiruoka. Suomalaisen arjessa kokemat asiat ja elämäntyyli voivat olla ulkomaalaiselle turistille elämyksiä. Tällaisia asioita voivat olla esimerkiksi luonnosta itse kerätyistä sienistä ja marjoista ruoanvalmistus, saunominen, talvipyöräily sekä metsässä liikkuminen. Nämä elämäntapamme edistävät myös terveyttä, ja ovat näin turistille osa hyvinvointimatkailua. Osana hyvinvointimatkailun matkailuelämystä Suomessa ovat myös erilaiset luonnonilmiöt, eläimet ja kasvit. Sopivia hyvinvointimatkailun palveluita ulkomaisille turisteille ovat erilaiset retket ja vaellukset. Kun tällaisia retkiä järjestetään ohjatusti ja erilaisissa maastoissa, mahdollistaa se osallistumisen kaikenlaisille asiakkaille kuntotasosta riippumatta. (Angeria, Hakkarainen & Jutila 2015, 84–85.)

3.1 Hevoset ja hyvinvointimatkailu

Tällä hetkellä hevosmatkailun markkinoinnin suurimmat kulmakivet ovat puskaradio sekä sosiaalisen median kanavat. Yritykset, jotka tarjoavat myös majoitustoimintaa, löytävät usein varsinkin kansainvälisiä asiakkaitaan esimerkiksi Booking-sivuston kautta. Hevoset ja hyvinvointimatkailu voivat yhdistyä erilaisten maaseutumatkailupalveluiden muodossa. Tällaisia voivat olla esimerkiksi ratsastusvaellukset. Vaelluksien yhteyteen voidaan järjestää majoitustoimintaa ja usein erilaisia muita hyvinvointimatkailun palveluita, esimerkiksi saunapaketteja. (Hakkarainen & Kaihlajärvi 2014, 41.) Monelle hyvinvointimatkailijalle motiivina ratsastusvaellukselle on rentoutuminen luonnossa hevosen selästä, tai vaikkapa reestä käsin. Moni haluaa kokea luonnon uudella tavalla elävän eläimen kanssa. (Earing, Martinson & Schneider 2013.)

Vaellusratsastus on maailmalla merkittävä osa turismia. Erilaisten hevospalveluita tarjoavien matkailuyritysten asiakkailta voi olla keskenään hyvin erilaisia odotuksia liittyen ratsastusreitteihin ja hevosten ominaisuuksiin. Asiakkailta saattaa olla hyvin

erilaisia näkemyksiä siitä, pitävätkö he hevosta elävänä olentona vai ratsastuksen välineenä. Kehitettävää on edelleen siinä, että asiakkaat olisivat tietoisia siitä, miten hevosia kohdellaan ja hoidetaan, ja että niiden hyvinvoinnin priorisointi olisi myös matkailupalveluita käyttäville näkyvämpää. (Carr & Tolls 2020.) Vaellusratsastuksen etuna monille ihmisille on luonnon lähelle pääseminen. Luonnossa liikkuminen hevosen kanssa voi olla asiakkaalle rauhoittava ja stressitasoja laskeva kokemus. Varsinaiset matkapaketit, jotka yhdistäisivät hevosmatkailua ja hyvinvointimatkailun palveluita, ovat vielä maailmalla melko tuntemattomia, ja niiden markkinointiin tulee tulevaisuudessa panostaa. (Sigurðardóttir 2018.)

3.2 Hevosmatkailu Suomessa

Hevosmatkailussa hevonen on keskeisessä osassa tarjottua palvelua. Hevosmatkailu tapahtuu usein luonnossa ja se voikin olla turismia lisäävä tekijä monelle paikkakunnalle. Suomenhevosen kautta Suomella on mahdollisuus olla ainutlaatuinen matkailumarkkinoilla. Moni hakee hevosmatkailun palveluilta nimenomaan elämyksiä, ja niihin sisältyy usein muitakin palveluja, esimerkiksi majoitusta ja ruokailuja. Suomessa hevosmatkailun piirissä toimii noin 200 yritystä. Noin 60 % näistä yrityksistä työllistää kahdesta neljään henkilöä. Suomen Vaellustalliin liittoon kuuluu noin 30 tallia. Liiton tarkoitus on kehittää vaellusratsastustoimintaa, sekä muita hevosmatkailun palvelutuotteita niin kotimaassa kuin kansainvälistenkin turistien keskuudessa. (Laitinen & Mäki Tuuri 2014.) Islanninhevoset ja suomenhevoset ovat suosituimmat matkailussa käytetyt hevosrodut Suomessa. (Gunnarsson, Jansson, Ragnarsson, Roepstorff & Stefánsdóttir 2017.)

Yksi oiva tapa, tutustua Suomen ainutlaatuiseen luontoon, on ratsain. Ratsain on myös mahdollista päästä lähemmäs luontoa ja sen eläimiä kuin esimerkiksi patikoiden. Suomen neljä vuodenaikaa tarjoavat nähtävää niin kotimaisille, kuin ulkomaisillekin turisteille. Ratsastus onkin mainio aktiviteetti osaksi hyvinvointimatkaa. Ratsastuksen kanssa voi hyvin yhdistää myös muita hyvinvointimatkailun palveluja, ja paketti voikin sisältää myös esimerkiksi kylpylähoitoja tai hierontaa. Ympäri Suomea on paljon erilaisia ratsastusvaellusreittejä. Suosituimmat näistä sijaitsevat maamme

pohjois- ja itäosissa. Suurin osa hevostalleista kuitenkin sijaitsee Etelä- ja Keski-Suomessa. (Ratsastus ja hevosvaellus N.d.)

4 Tutkimus

Tutkimus suoritettiin laadullisen tutkimuksen menetelmin. Laadullisella tutkimuksella tarkoitetaan tutkimusta, joka ei ole tilastollinen. Laadullisen tutkimuksen tieteellisyys perustuu hankittuun aineistoon ja sen luotettavuuteen. Laadullisella tutkimuksella pyritään pääsemään syvemmälle käyttäytymiseen ja tiedottajien viitekehukseen. Laadullisessa tutkimuksessa tärkeää on tutkijan itse keräämä data. (Grönfors 2011, 4-5.) Tutkimusdata kerättiin tekemällä puolistrukturoituja haastatteluja, joissa kysyttiin aiheeseen liittyviä kysymyksiä. Puolistrukturoidussa haastattelussa haastateltava voi vastata kysymyksen omin sanoin. Kysymyksissä ei ole käytössä vastausvaihtoehtoja. Kysymykset on päätetty etukäteen, mutta niitä voidaan hiukan muokata haastattelun aikana tarpeen mukaan. (Hirsjärvi & Hurme 2015.)

Tutkimuskysymys oli "Miten suomenhevonen saataisiin enemmän näkyviin Suomen hyvinvointimatkailussa?". Tällä tarkoitettiin sitä, että markkinoinnin näkökulmasta saataisiin parannettua suomenhevosen mainetta. Toiveena olisi myös saada lisää asiakkaita yrittäjille, jotka käyttävät toiminnassaan suomenhevosia. Työn tarkoituksena oli tutkia, miten suomenhevosta saataisiin enemmän hyödynnettyä Suomen hyvinvointimatkailussa. Opinnäytetyö oli kartoittava, sillä sen tarkoitus oli etsiä uusia näkökulmia. Tarkoitus oli kehittää suomenhevosen käyttöä ja arvostusta hevosmatkailussa.

Opinnäytetyön lopputulos oli tutkimus, joka toi esille avaimia ja ratkaisuja suomenhevosen käytön lisäämiseen hyvinvointimatkailussa. Työn tavoite oli olla työkalu suomalaisille hevos- ja matkailualan yrittäjille, jonka avulla he voisivat lähteä kehittämään omaa markkinointiaan, sekä mahdollisesti uusia palveluita. Tavoitteena oli myös lisätä suomenhevosen näkyvyyttä, tuoda esille rodun monipuolisuutta, painottaa sen tasaista ja nöyrää luonnetta sekä erinomaisia käyttöominaisuuksia. Kun suo-

menhevosta saadaan enemmän näkyville, useampi asiakas valitsee matkailuyrityksen, jossa tarjotaan palveluja suomenhevosilla, sen sijaan, että valitsisivat yrityksen, joka käyttää jotain muuta rotua. Suomenhevosen näkyvyyden kasvaminen voisi johtaa siihen, että yhtä useampi asiakas valitsee matkailuyrityksen, jossa palvelevana rotuna toimisi suomenhevonen.

Työ oli laadullinen tutkimus. Tutkivalla otteella tarkoitus oli kehittää Suomenhevosen käyttöä osana suomalaista hyvinvointimatkailua. Tarkoitus oli, tutkimusta hyväksikäyttäen ja analysoimalla tuloksia, löytää käytännön työkaluja matkailu- ja hevosalan yrittäjille. Käytännön työkaluja yrittäjälle voisivat olla työkalut markkinoinnissa, tuotekehityksessä sekä mahdollisten asiakkaiden toiveiden tuomat vinkit ja ideat.

Toimeksiantaja toivoo, että Suomenhevosen mainetta saataisiin parannettua ja arvoa nostettua nimenomaan vaelluskäytössä. Nämä asiat liittyvät markkinointiin ja tuotekehitykseen. Kehittämistoimintaa lähestyttiin laadullisen tutkimuksen menetelmin. Laadullisella tutkimuksella päästiin syvemmin pureutumaan ihmisten näkemyksiin ja keskustelemaan aiheesta, kun taas määrällisen tutkimusotteen luvuista ei olisi ollut samoissa määrin hyötyä tämän tutkimuksen teossa.

4.1 Toimeksiantajan esittely

Off-Piste Adventures on Kemijärvellä sijaitseva vaellustalli. Suomalaiselta nimeltään yritys on Outisten ratsastuskeskus. Yritys tarjoaa tekemistä porojen ja hevosten kanssa. Tärkeimpiä toimintaa ohjaavia arvoja yrityksellä ovat turvallisuus ja eläinten lajinmukainen elämä. Outisten hevoset ovat turvallisia, ja myös kokemattomat ratsastajat pystyvät niiden kanssa toimimaan. Ratsuja löytyy myös kokeneemmille ratsastajille. Hevoset ulkoilevat vuoden ympäri isoilla laitumilla ja tarhoissa lajitovereidensa seurassa. Yritys myös kasvattaa suomenhevosia, ja varsoja syntyykin joka vuosi. (Ratsastusta ja poroajelua N.d.)

Outisten ratsastuskeskuksen palveluihin kuuluu vaellusratsastusta, ratsastustunteja, maastoretkiä, poroajeluita, hevosrekiajeluita sekä vankkuriajeluita. Poroja tilalla asuu noin 20. Porojen parissa järjestetään porotilavierailuja, sekä erimittaisia ajeluita. Hevosia on yrityksen Internet-sivujen mukaan 13. Lisäksi tilalta löytyy koiria ja kissoja. Palveluihin kuuluu myös erimittaisia leirejä, valmennustapahtumia, ajotunteja ja hep-pakerhoja. Lisäksi tilalla on mahdollista järjestää hyvinvointi- ja virkistyspäiviä. (Ratsastusta ja poroajelua N.d.)

4.2 Aineistonkeruu- ja analyysi

Opinnäytetyön kirjoittamisen aloitettiin teoreettisen viitekehyksen tiedonhaulla. Tiedonhakuprosessissa käytettiin Jyväskylän ammattikorkeakoulun kirjaston tietokantaa Janet Finnaa. Työhön pyrittiin löytämään mahdollisimman monipuolisia lähteitä. Eri-tyisesti etsittiin kansainvälisiä lähteitä, niiltä osin työn tietoperustaa, kun niitä oli mahdollista käyttää. Eri-tyisesti hyödynnettiin kirjalähteitä, sillä niiden koettiin olevan luotettavia. Lähteitä etsittiin ja valittiin lähdekriittisesti, ja tutkittiin lähteitä tarkasti ennen niiden käyttämistä. Tällä tavoin pyrittiin välttämään virheellisen tiedon käyttä-mistä opinnäytetyössä.

Kohderyhmä jolle tutkimuksesta on eniten hyötyä, ovat hevos- ja matkailualan yrittä-jät Suomessa. Lisäksi työstä hyötyvät parhaassa tapauksessa myös asiakkaat, kun he saavat uutta tietoa suomenhevosesta osana hyvinvointimatkailua ja vaellusratsas-tusta. Aineisto työhön kerättiin tekemällä haastatteluja. Tutkimuksessa haastattelin Off-Piste Adventuresin potentiaalisia asiakkaita, sekä ihmisiä, jotka ovat hevosharras-tajia tai kiinnostuneita asiasta. Haastattelu oli puolistrukturoitu, sillä kaikilta haasta-teltavilta kysyttiin samat, tai lähes samat kysymykset, mutta ne olivat tapauskohtai-sesti hieman eri järjestyksessä. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka N.d.)

Aineistonkeruun tehtiin haastatteleamalla joko kasvotusten tai videoyhteyden avulla. Haastattelukysymykset löytyvät opinnäytetyön liitteenä. Haastateltavia oli yhteensä 14 kappaletta. Sopivia haastateltavia löydettiin hevosharrastajien joukosta, sekä mahdollisista potentiaalisista asiakkaista, jotka eivät vielä välttämättä hevosia har-

rasta. Haastateltavien etsinnässä hyödynnettiin tutkijan omia verkostoja hevospiireissä ja niiden ulkopuolella. Potentiaalisia haastateltavia kontaktoitiin puhelimitse. Haastateltavia oli ikäjakaumalla 23–60. Haastateltavien joukossa oli sekä miehiä, että naisia. Kaikki haastateltavat olivat Keski-Suomen ja Pohjois-Savon alueelta. Haastateltavien joukossa oli niin lapsiperheitä, eläkeläisiä, opiskelijoita, kuin työssäkäyviäkin. Kerätty aineisto analysoitiin käyttäen tiedon analysointimenetelmää. Tämä tarkoittaa sitä, että saatu data läpikäydään järjestelmällisesti, tuloksista tehdään yhteenveto, sekä johtopäätökset. (6. Tiedon analysointi ja hyödyntäminen N.d.). Tarkoitus kysymyksillä oli saada selville, miten suomenhevosen arvostusta hyvinvointimatkailussa voitaisiin lisätä, ja miten sitä saataisiin paremmin markkinoitua myös ulkomaalaisille turisteille. Lisäksi suoritettiin vertailua suomenhevosen ja islanninhevosen välillä haastattelukysymysten pohjalta. Tämän lisäksi selvitettiin millaisia odotuksia yritysten mahdollisilla asiakkailla, on ostaessaan palveluita, jotka liittyvät hevosiin ja hyvinvointimatkailuun.

4.3 Tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus

Validiteetilla tarkoitetaan mittarin pätevyyttä mittaamaan juuri sitä mihin se on tarkoitettu. Reliabiliteetti taas kuvaa luotettavuutta. (Mittaaminen: mittarin luotettavuus 2008.) Haastatteluja tehdessä kiinnitettiin huomiota haastateltavien näkökulmaan tätä asiaa kohtaan. Huomioon tulee ottaa hevosten hyvinvointi, oikeanlainen kohtelu sekä sopivat varusteet. Asiakkaiden kannalta houkuttelevaa on toiminnan läpinäkyvyys ja avoimesti saatavilla oleva tieto hevosten hoidosta ja kohtelusta. Aineisto kerättiin erilaisista luotettavista internet- ja/tai kirjalähteistä, kuten esimerkiksi Jyväskylän ammattikorkeakoulun kirjaston tietokannasta. Lisäksi lähteinä käytettiin tieteellisiä artikkeleita ja tehtyjä haastatteluja.

Laatu varmistettiin lähdekriittisyyttä hyödyntämällä, sekä valitsemalla haastateltavaksi henkilöitä, jotka voisivat olla potentiaalisia asiakkaita tai ovat hevosharrastajia. Tutkimushankkeen aikana aineisto tallennettiin tutkijan tietokoneelle sekä pilvipalveluun, jotta ne olivat varmasti tallessa. Työ ei sisältänyt mitään henkilötietoja tai muuta salassa pidettävää materiaalia. Toimeksiantajan, kirjoittajan ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun välille luotiin opinnäytetyösopimus.

5 Tutkimustulokset

Yhteensä tutkimuksessa suoritettiin haastatteluja 14 kappaletta. Kaikki haastattelut suoritettiin helmikuun 2021 aikana. Haastattelut kestivät viidestä kahteenkymmeneen minuuttiin. Haastatteluaineistoa tuli nauhoitteena 1,5 tuntia. Litteroitua aineistoa tuli 16 sivua. Haastateltavilta kysyttiin ennalta määritellyt kysymykset, joita muokattiin hiukan vastausten mukaan. Mikäli haastateltava vastasi johonkin kysymyseen, jo toisen kysymyksen yhteydessä, jätettiin se kysymättä. Haastatteluissa oli myös tilaa haastateltavien mahdollisille omille ajatuksille ja mietteille. Haastattelut olivat siis puolistrukturoituja. Haastatteluihin valikoituneet ihmiset olivat kaikki sellaisia, jotka voisivat ajatella käyttävänsä hevosmatkailun palveluita lomamatkansa aikana. Osa haastateltavista oli ennestään hevosharrastajia, osalla ei ollut hevosista minkäänlaista kokemusta. Tällä tavalla pystyttiin saamaan haastattelutuloksia mahdollisimman monenlaisilta kohderyhmiltä.

5.1 Erilaiset hevosmatkailupalvelut

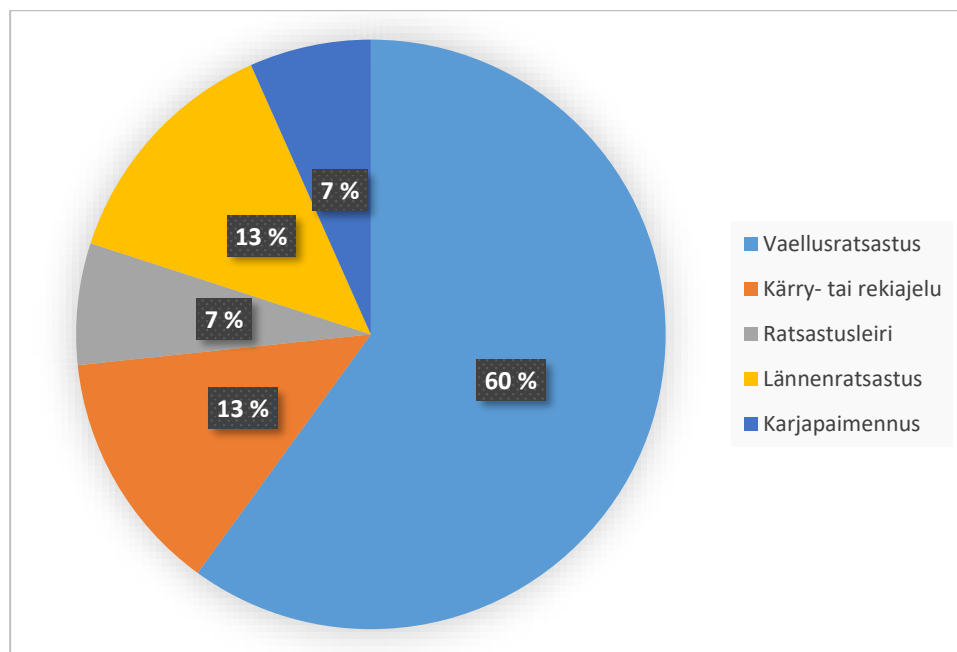
Haastateltavat olivat käyttäneet hyvin vaihtelevasti erilaisia hevosmatkailupalveluita. Esille tulivat erilaiset vaellukset sekä islanninhevosilla, että suomenhevosilla, koulun liikuntapäiviin liittyvät hevostallivierailut, ponijelut sekä ratsastukset lapsille, rekiajelut, töiden virkistyspäivät, hevosten vuokraukseen liittyvät palvelut, ratsastusleirit sekä talutusratsastus. Monen mielestä vaellukset ovat erittäin pätevä hyvinvointimatkailun muoto, johon hevoset voidaan yhdistää. Lisäksi useampi haastateltava mainitsi, että olisi hyvä tarjota erilaisia hevosiin liittyviä palveluita myös asiakkaille, jotka eivät halua ratsastaa. Ihmisillä voi olla esimerkiksi pelkoja hevosia kohtaan, joten pelkkä hevosiin tutustuminen voi olla matkailijalle elämys. Tällaisia voisivat olla esimerkiksi hevosten hoitaminen, niiden lajityypilliseen käyttäytymiseen tutustuminen ja yleisesti kierrokset hevostilalla. Yleisten hevosmiestaitojen opettelu voisi olla monelle jo itsessään hyvin mielekästä. Useampi haastateltava painotti, että matkailupalveluiden ostamiseen tulisi olla matala kynnys. Olisi hyvä, että hevostiloille saisi tulla vain harjailemaan tai katsomaan hevosia. Jokainen saisi tutustua hevosiin

omalla tavallaan ja omassa tahdissaan ilman mitään ennakko-odotuksia tai vaatimuksia.

Lapsille sopivia voisivat olla esimerkiksi kärry- ja rekiajelut, joihin he voisivat mennä yhdessä vanhempiensa kanssa. Ilmi tuli myös, että olisi hyvä, että lapset oppisivat jo pienenä olemaan erilaisten eläinten kanssa ja oppisivat tuntemaan niitä. Myös aikuisille matkailijoille tämä voisi olla mukava tapa. Kärryjen kyydissä voi luottaa siihen, että ammattitaitoinen ohjaaja hallitsee hevosen ja matkailija voi vain nauttia kyydistä. Osa haastateltavista olisi myös kiinnostunut paketeista, jotka sisältäisivät esimerkiksi vaellusratsastuksen yhteydessä majoitusta. Ehdotuksena tuli myös useampaa eri matkailupalvelua yhdistävä paketti, esimerkiksi neljän päivän paketti, joka yhdistäisi vaellusratsastusta ja laskettelua. Haastateltavissa oli henkilöitä, jotka kokivat, että ratsastus on voimaannuttavaa ja rauhoittavaa. Luonnossa liikkuminen hevosten kanssa selästä tai ajaen voisi olla monen vastanneen mielestä ainutlaatuinen kokemus. Moni haastateltavista myös kokee, että hevosen kanssa oleminen on hyvinvointia tuottavaa, oli sen kanssa yhdessä tehtävä asia mikä tahansa.

Hevosmatkailupalvelut, joita haastateltavat olisivat itse valmiita käyttämään ovat ratsastusvaellukset, reki- ja kärryajelut. Erityisen mielekkäänä ja hyvinvointia parantavana moni vastaaja koki sen, että pääsisi liikkumaan luontoon yhdessä hevosen kanssa. Suomen valttina, verrattuna moneen muuhun maahan, voidaan lukea, haastateltujen perusteella, myös hyvä hevosten kohtelu ja niiden hyvinvoinnista huolehtiminen. Haastatteluissa tuli ilmi, että matkailuyrityksen ympäristön tulisi olla siisti ja hyvin hoidettu. Näitä seikkoja voisikin tuoda ilmi vielä enemmän markkinoinnissa. Eräs lapsiperheellinen haastateltava koki, että myös lapsille saisi olla tarjolla enemmän matalan kynnyksen palveluita, joissa he pääsisivät touhuamaan hevosten kanssa niin lomareissuilla kuin kotona. Erityisesti Pohjois-Suomen kohteet tuntuivat kiinnostavan useampaa haastateltavaa vaelluksia ajatellen. Yksi haastateltava olisi kiinnostunut lännenratsastuksesta tai karjapaimennuksesta, jotka voisivat ilman muuta olla myös palveluita, joita hevosmatkailuyrittäjä voisi asiakkailleen tarjota. Suomenhevosella voi tehdä monipuolisuutensa vuoksi näitä kumpaakin. Vastaajien joukosta löytyi myös kiinnostuneita osallistumaan erilaisille hevosleireille ja valmennustapahtumiin lomamatkan muodossa.

Alla olevassa kaaviossa voidaan nähdä prosenttiosuuksina vastaajia kiinnostavat hevosmatkailupalvelut. Yli puolet vastaajista oli kiinnostunut vaellusratsastuksista. Seuraavaksi eniten kiinnostivat kärry- ja reki ajelut sekä lännenratsastus. Muutamaa vastaajaa kiinnostivat myös ratsastusleirit ja karjapaimennus. Nämä kaikki vastaajien mainitsemat hevosmatkailun lajit ja muodot ovat mahdollista toteuttaa suomenhevosella. Lisäksi kaikkia pystyy toteuttamaan lähellä Suomen luontoa, joka on tärkeää hyvinvointimatkailussa.

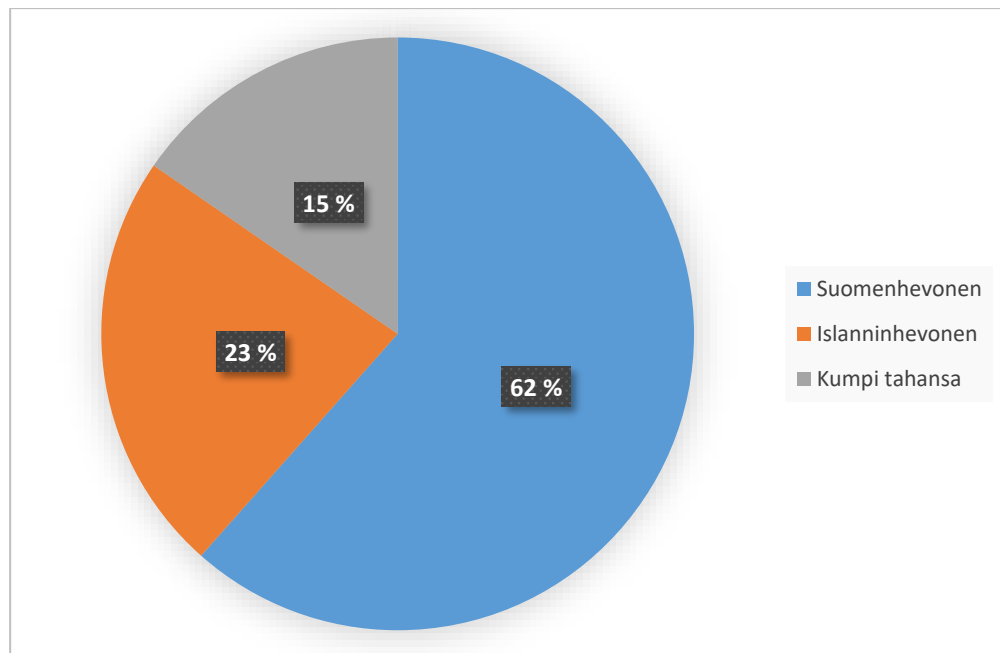
Kuvio 1. Potentiaalisia asiakkaita kiinnostavat hevosmatkailupalvelut.

5.2 Hevosmatkailuun sopivat rodut

Yleisimmin hevosmatkailupalveluissa käytetyt rodut ovat suomenhevonen ja islanninhevonen. Vastaajat kokivat molemmissa roduissa olevan oma hyvät ja huonot puolensa. Islanninhevosen puolesta puhuivat sen askellajit ja eksoottisuus. Islanninhevosen heikkouksiksi taas luettiin pieni koko, mutta osa vastaajista taas koki sen vahvuutena, sillä ajatus pienemmällä hevosella ratsastamisesta tuntui turvallisemmalta. Islanninhevonen koetaan myös varmajalkaisena rotuna vastaajien keskuudessa.

Isokokoisemmalle henkilölle suomenhevonen on usein parempi vaihtoehto suuremman kokonsa takia. Suomenhevosen vahvuuksiksi koettiin se, että se on meille Suomalaisille tuttu ja turvallinen rotu. Vastaajat myös kokivat, että kotimaista rotuamme tulisi markkinoida nimenomaan meidän Suomalaisten omana rotuna ja näin saada sille lisää näkyvyyttä. Moni kokee suomenhevosen olevan rauhallinen, täysipäinen, voimakas ja kestävä työhevonen, joka jaksaa maastossa kuin maastossa. Suomenhevosen koetaan olevan hevonen, joka ei pienestä hätkähdä. Vastaajat kokivat kuitenkin molempien hevosrotujen sopivan hyvin vaelluskäyttöön. Vastaajat, joilla ei ollut taustaa hevosharrastajina, olivat lähes järjestään kuulleet vain islanninhevosvaelluksista, mutta eivät suomenhevosvaelluksista.

Alla olevasta kaaviosta voidaan nähdä prosenttiosuuksina, kuinka haastateltavat vastasivat kysymykseen. 62 prosenttia eli yli puolet haastatelluista valitsisi ratsuksi suomenhevosen, ja 23 prosenttia islanninhevosen. 15 prosenttia vastaajista voisivat ottaa ratsukseen vaellukselle kumman vain. Tuloksessa tulee huomioida, että kaikki haastateltavani olivat suomalaisia, jotka jollain tasolla tuntevat kansallisrotumme. Jos haastateltavissa olisi ollut esimerkiksi ulkomaalaisia turisteja voisivat prosenttiosuudet olla hyvinkin erilaiset.

Kuvio 2. Kumman hevosrodun valitsisit ratsastusvaellukselle?

5.3 Suomenhevonen osana matkailupalveluiden tuottamista

Vastaajat kokivat suomenhevosen sopivan matkailupalveluiden tuottamiseen. Kuten jo aiemmin on tullut ilmi, rodun monipuolisuus on sen suurin valtti. Muun muassa vaellusratsastusta ajatellen, suomenhevosen koetaan olevan varmajalkainen ja riittävän vankkarakenteinen. Rodun koetaan olevan luotettava, kiltti ja turvallinen. Valtaosan rodun edustajista koetaan olevan luonteeltaan rauhallisia, kylmähermoisia ja vähän säikkyviä. Tästä on hyötyä erityisesti kokemattomille ratsastajille. Hyväluonteisen suomenhevosen koetaan antavan ratsastajan virheitä anteeksi. Vastaajat, joilla ei ollut hevosista juurikaan kokemusta, kokivat, että suomenhevonen on suhteellisen isokokoinen, joka voi tuntua tottumattomasta jopa pelottavalta. Koko on toisaalta myös etu, sillä isokokoisemmalla hevosella pystyvät ratsastamaan kaikenkokoiset matkailijat. Suomenhevosen koetaan sopivan vauvasta vaariin, talutusratsastuksesta terapia- ja vammaisratsastukseen sekä metsätöihin. Suomenhevosella on meille suomalaisille myös tunnearvoa rotuna. Rodun pitkä historia osana kulttuuriamme on monelle merkittävä asia. Voikin olla matkailijalle elämys saada ratsastaa hevosella, joka on osa suomen historiaa.

Suomenhevosen tunnettuutta voitaisiin vastaajien mukaan lisätä sillä, että se yleistyisi matkailukäytössä. Suomenhevosen markkinointia osana hyvinvointimatkailua voitaisiin myös parantaa. Markkinoinnissa voitaisiin käyttää valttina sitä, että suomenhevonen on nimenomaan meidän kansallisrotumme ja kiinteä osa historiaamme. Suomenhevonen tulisi liittää kiinteäksi osaksi Suomen matkailua. Markkinointia tulisi myös kohdentaa asiakkaille, joilla ei ole ennestään kokemusta hevosista. Markkinoinnissa voisi myös tuoda paremmin ilmi rodun monipuolisuutta sekä historiaa sotahevosenä. Rotua tulisi tuoda enemmän ihmisten tietoisuuteen. Kertoa ihmisille rodusta, sen ominaisuuksista ja monipuolisuudesta. Myös esimerkiksi joku rotuun liittyvä tv-ohjelma olisi hyvä tapa markkinoida ja voisi saada ihmiset kiinnostumaan. Suomenhevosta voisi myös brändätä Suomen matkailuun samalla tavalla kuin myös poroja ja huskyja.

Suomenhevosta pidetään kaikille sopivana hevosrotuna. Rotua pidetään turvallisena myös kokemattomille hevostenkäsittelijöille ja ratsastajille. Vastaajat kokivat myös,

että suomenhevonen sopisi mainiosti myös ulkomailta Suomeen tuleville matkailijoille. Suomenhevosvaelluksia voisi markkinoida niin, että ne olisivat ulkoilmalajeista pitävälle turisteille yksi vaihtoehto. Matkailijoille, joilla ei ole hevostaustaa, olisi hyvä saada tietoutta siitä, että suomenhevosia on monen kokoisia. Moni ajattelee, että suomenhevokset ovat liian suurikokoisia lapsille, mutta suomenhevosia on myös ponia-kokoisia eli suomenpienhevosia. Toisaalta myös isokokoisien suomenhevosten kanssa voidaan kyytiin lähteä lapsikin. Myös vanhemmille henkilöille koetaan löytyvän suomenhevosten joukosta mukavia ja turvallisia ratsuja. Rotu voisi sopia lisäksi esimerkiksi kehitysvammaisten terapiatoimintaan.

Vastaajien mielestä suomenhevosta saisi markkinoitua paremmin ulkomaalaisille asiakkaille niin, että se liitettäisiin vahvaksi osaksi Suomen matkailun markkinointia. Turisteille tulisi markkinoida suomenhevosta meidän omana kansallisrotunamme ja herättää tätä kautta heidän mielenkiintonsa. Olisi myös tärkeää, että markkinointia pystyttäisiin kohdentamaan mahdollisimman laajalle siten, että informaatiota olisi saatavilla mahdollisimman monella eri kielellä. Markkinoinnissa tulisi myös hyödyntää suomenhevosen kaunista ulkonäköä, ja tuoda ilmi sen ystävällistä luonnetta. Ulkomaisille turisteille suomenhevosesta tulisi luoda kuva, jossa se on osa meidän historiaamme ja perinteitämme. Mainokset, joissa näkyy esimerkiksi huskyja ja poroja, voisivat tulevaisuudessa näyttää myös kuvia suomenhevosista. Tarjonta tulisi olla vielä monipuolisempaa ja avoimemmin esillä olevaa. Tällä tarkoitetaan sitä, että esimerkiksi suomenhevosten kuvia esiintyisi aktiivisemmin matkailuesitteissä, internetissä ja erilaisilla matkailupalveluiden varaussivustoilla. Olisi myös tärkeää, että hevospalvelut tuotaisiin osaksi palvelupaketteja, joita turisteille ulkomaanmarkkinoilla myydään. Näin ne olisivat osa turistin viikko-ohjelmaa ja helposti saatavilla. Palvelutarjonnan olisi kannattavaa olla monipuolista. On mahdollista, että monelle turistille jo pelkkä tallilla vierailu tai hevosten hoitaminen on riittävän suuri kokemus. Myös tällaisia palveluita tulisi olla saatavilla perinteisten vaellusten ja rekiajeluiden lisäksi. Olisi tärkeää, että markkinoinnissa kävisi ilmi suomenhevosen olevan kaikille sopiva rotu.

5.4 Odotukset hevosmatkailun palveluihin liittyen

Hevosmatkailupalveluista suosioon nousi mahdollisuus varustaa hevonen itse ennen ratsastamaan lähtemistä. Näin asiakkaalla olisi mahdollisuus tutustua hevoseen jo ennen ratsastusta. Moni kokisi myös mielekkäänä, että he saisivat hevosesta hieman taustatietoa ennen vaellukselle lähtöä. Ensiarvoisen tärkeänä pidetään, että toiminnassa näkyy se, että hevoset ovat hyvinvoivia ja niistä huolehditaan asianmukaisesti. Hevosten varusteiden toivottaisiin myös olevan asianmukaisia, ehjiä ja turvallisia. Jo hevoskokemusta omaavat vastaajat toivoivat, että maastoreissulla pääsisi ravaamaan ja laukkaamaan. Monelle olisi mielekästä, jos vaelluksella pidettäisiin evästauko, esimerkiksi laavulla. Kokemattomammat hevosmatkailijat toivoivat, että he voisivat luottaa hevosten kanssa touhuamisen olevan turvallista, ja että heiltä ei odoteta liioja osaamista ajatellen. Asiakaskäytössä olevien hevosten tulee olla kilttejä ja selväpäisiä. Ohjaajia tulee olla asiakasmäärään nähden riittävästi, jotta kaikkien tarpeet ja toiveet pystytään ottamaan huomioon. Ohjaajilta vaaditaan myös ehdotonta ammattitaitoa. Hinta-laatusuhteen tulee olla kunnossa, ja opastuksen selkeää ja johdonmukaista. Hyvinvointimatkailun kannalta ensiarvoisen tärkeää on, että asiakas pääsee luonnon helmaan. Eri vuodenaikoina järjestettävät vaellukset mahdollistavat asiakkaille Suomen luonnon näkemistä monipuolisesti. Reitti saisi olla etukäteen suunniteltu, ja olisi hyvä, jos sen varrella olisi jotain nähtävää. Hevospalveluita ostavat hyvinvointimatkailijat haluavat kokea ennen kaikkea hyvää mieltä, rauhoittumista ja ajatusten arjesta poisvientiä luonnon lähellä yhdessä eläimen kanssa. Hevosen kanssa ollessa on pakko olla läsnä. Vastaajat kokevat juuri tämän läsnäolon rentouttavaksi ja terapeuttiseksi.

Hevosmatkailun palvelua valitessaan, vastaajat ottivat kovin erilaisia asioita huomioon. Ilmi tuli muun muassa, että eri yritysten nettisivuja selatessaan, on mukavaa, jos hevosista on jonkinlaiset esittelyt. Hinnaston tulisi olla selkeä ja kertoa selkeästi palvelun sisältö. Yhteystietojen toivotaan myös olevan helposti löydettävissä, ja helpoutta toisi, jos nettisivujen kautta voisi laittaa yrittäjälle suoraan viestiä. Myös kuvat maastoista, joita vaellusreitit sisältävät olisivat tervetulleita. Maastojen toivottiin olevan monipuolisia. Olisi myös mielenkiintoista, jos yrittäjä olisi nettisivuilla kertonut

itsestään ja yrityksestään. Sosiaalisen median ja internetsivujen lisäksi tärkeänä pidetään tuttavilta kuultuja suosituksia ja kokemuksia. Lisäksi moni mainitsi, että erityisen tärkeää on, että hevoset ovat hyvin hoidettuja. Palvelun toivottiin olevan ystävällistä ja luotettavaa, sekä ammattitaitoista. Tärkeää on osata käsitellä hevosia, sekä palvella kaikkia erilaisia asiakkaita. Palveluissa käytettävien hevosten toivotaan olevan luotettavia ja rauhallisia. Kokemattomat hevosharrastajat toivoivat jo varausta tehdessä tulevan ilmi, että palvelu sopii myös aloittelijoille ja se on täysin opastettu. Myös kokemattomamman asiakkaan tulisi voida tuntea olonsa turvalliseksi. Palvelun tulisi vastata kuvausta ja hevoset valita jokaisen asiakkaan tasoon sopivaksi. Moni koki haluavansa tukea nimenomaan suomalaisia yrittäjiä. Pelkän kokemuksen sijaan moni turisti toivoo saavansa rahalleen vastinetta elämyksen muodossa. Tärkeää monelle on, että he pääsisivät yhdessä oman perheen ja läheisten kanssa kokemaan hyvinvointimatkailun palveluita.

5.5. Teoria ja tulokset

Haastatteluissa tuli ilmi jo teoriassa viittaamani seikka siitä, että hevosen läsnäolo on rauhoittavaa ja terapeutista. Näin on ollut jo kauan sitten, ja näin koetaan edelleen. Hevosmatkailupalvelussa hevosten käyttö perustuu pitkälti teoriassa mainittuun viihdykkeen tuojaan. Usea vastaajakin koki, että hevosharrastuksen palvelut voisivat olla mukavia aktiviteetteja lomaa vietettäessä. Teoriassa puhuttiin suomenhevosen hyväluonteisuudesta. Tällaisena myös vastaajat sen kokivat, kilttinä, rauhallisena ja luotettavana. Teoriassakin mainitaan suomenhevosen olevan monipuolinen rotu, joka soveltuu monenlaiseen käyttöön. Tämä seikka tulee ilmi myös vastauksissa. Islanninhevosten pieni koko ja erityiset askellajit tulevat ilmi teoriassa. Vastauksissakin sama asia tuli esille.

Teoriassa pohjustettiin, minkälaisia hevosharrastuksen palvelut voivat olla. Haastattelun vastauksista pystyttiin kuitenkin katsomaan tätä näkökulmaa laajemmin, ja haastateltavilta tuli hyviä ideoita palvelujen monipuolistamiseksi. Yhtenevää sekä teoriassa, että haastatteluvastauksissa oli hevosen hyvinvoinnin suuri merkitys, ja kuinka sen tulisi olla vielä näkyvämpää asiakkaille. Matkapakettien parempi markkinointi tulee esille molemmissa.

6 Johtopäätökset

Tutkimustulokset olivat monipuolisia. Tutkimuksessa haastateltiin monia hyvin erityyppisiä henkilöitä, joiden kokemus hevosmatkailusta ja hyvinvointimatkailusta olivat keskenään hyvin erilaisia. Näin ollen, tuloksissa saatiin esille hyvin monenlaisia kohderyhmien näkökulmia. Ennen kaikkea tulokset avasivat silmiä sille, miten monipuolisesti hyvinvointimatkailulla on mahdollisuuksia hevosten parissa. On paljon asiakkaita, jotka ovat kiinnostuneita perinteisistä vaellusratsastuksista, mutta myös niitä, joille pelkkä tallilla vierailu itsessään olisi elämys. Ennen kaikkea tulee ilmi, että hevosmatkailun palveluiden pitäisi olla nykyistä helpommin saatavilla ja paremmin markkinoituja. Kynnys osallistua tulisi olla myös kokemattomille matalampi.

Tutkimuskysymys oli ”Miten suomenhevonen saataisiin enemmän näkyviin Suomen hyvinvointimatkailussa?”. Tutkimuksen perusteella voidaan todeta, että avainasemassa on laadukas ja oikein kohdistettu markkinointi. Markkinointia tulisi tehdä muun muassa lentokoneissa, matkailuesitteissä, internetissä, televisiossa ja aikakauslehdissä. Olisi tärkeää, että suomenhevosta saataisiin nykyistä paremmin brändättyä osaksi Suomen matkailua. Lisäksi tärkeää olisi, että palvelutarjontaa olisi nykyistä enemmän, ja kaikki kohderyhmät pystyttäisiin huomioimaan palveluissa suunnitellussa.

Erilaisia kohderyhmiä voitaisiin Suomen hyvinvointimatkailussa ottaa vielä nykyistä paremmin huomioon. Myös lapsille sopivia hyvinvointimatkailun palveluita tulisi hevosten parista löytyä. Hyvinvointimatkailun markkinoilla hevosia tulisi markkinoida erityisesti tapana liikkua lähellä luontoa, sekä korostaa miten hevosen kanssa yhdessä olo auttaa irtautumaan arjen huolista ja keskittymään vain käsillä olevaan hetkeen. Monelle tämä on voimaannuttavaa ja rentouttavaa. Hevospalvelut tulisi myös lisätä osaksi matkailupaketteja, joita monet turistit ostavat. Näihin paketteihin var-

sinkin Pohjois-Suomen alueella voi sisältyä esimerkiksi poro- ja huskyajelua, laskettelua, lumikenkäilyä ja muita matkailupalveluita. Hevosmatkailun palvelut voisivat olla osa näitä paketteja. Useampi yritys voisi myös tarjota tilallaan majoitusta.

Hevosten hyvinvointi tuli jopa yllättävän paljon vastauksissa esille. Suomessa hevosten hyvinvointia ja hyvää kohtelua voitaisiin käyttää markkinointivalttina. Turisteille voisi olla mielekästä päästä tiloille näkemään hevosten päivittäisiä hoitotoimenpiteitä ja niiden hyvinvoinnista huolehtimista. Avoin toiminta luo luottamusta yrityksen ja asiakkaiden välille. Suomenhevosten tarjonta on selkeästi matkailumarkkinoilla alhaisempaa kuin islanninhevosten. Haastateltavat, jotka eivät olleet hevosharrastajia, olivat kuulleet islanninhevosvaelluksista, mutta eivät suomenhevosvaelluksista. Suomessa tulisikin lisätä hyvinvointimatkailun palveluiden tarjontaa suomenhevosten parissa ja markkinoida sitä entistä tehokkaammin niin kotimaisille kuin ulkomaisillekin turisteille. Tässä korostuu myös hevosten matkailukäytön eettisyys. Mitä avoimempaa toiminta on, sitä helpompi asiakkaiden on ymmärtää millä tavoin hevosista huolehditaan ja minkälaisissa olosuhteissa ne elävät.

Vastausten perusteella voi todeta, että suomenhevosen mainetta tulisi saada paremmaksi nimenomaan sen brändäämisen avulla. Suomenhevosen tunnettuuden kasvattaminen potentiaalisille asiakkaille kansallisrotunamme ja osana maamme kulttuuria, olisi mahdollisuus rodun suosion kasvuun turistien keskuudessa. Tässä voisivat toimia apuna esimerkiksi tv-ohjelmat, matkailumainosten kuvat ja kertomukset rodun historiasta osana kulttuuriamme. Ihmisten tietoisuuteen tulee saada rodun monipuolisuus ja se, miten moneen eri matkailupalveluun sitä on mahdollista käyttää. Hyvinvointimatkailun kannalta, erilaiset hyvin kuvatut ja harmonisen tunnelman omaavat videot, herättäisivät varmasti potentiaalisten asiakkaiden mielenkiinnon. Tärkeää on, että markkinointia saataisiin toteutettua mahdollisimman monella eri kielellä.

Vastauksista tulee ilmi se, että moni potentiaalinen asiakas kokisi tärkeäksi päästä lähemmäs hevosta eläimenä. Hevosen kanssa yhdessäolo ja tekeminen on ehdotonta valttia hyvinvointimatkailun markkinoilla. Yrittäjien tulisikin entistä enemmän kiinnittää huomiota siihen, että palvelu ei olisi vain ratsastusretki valmiiksi varustetulla ja

hoidetulla hevosella, vaan asiakas pääsisi halutessaan mukaan kaikkeen hevosen käsitteeseen liittyvään. Asiakas pääsisi seuraamaan tallin arkirutiineja, olemaan niissä apuna ja perehtymään hevoseen eläimenä ja miten sen hyvinvointia ylläpidetään. Asiakkaan yksilölliset tarpeet otettaisiin huomioon. Myös hevoset yksilöinä kiinnostavat asiakkaita. Asiakas voisikin kokea mielenkiintoisena kuulla hevosen luonteesta ja sen historiasta matkailupalvelun yhteydessä.

Moni vastaaja koki, että vaellusratsastuksella tai rekiäjelulla olisi mukava pitää evästäuko. Tähän voisi hyvin yhdistää Suomessakin hyvinvointimatkailun muita elementtejä, esimerkiksi mahdollisia revontulien katselua, nokipannukahveja ja makkaran paistoa. Yrittäjän tulee huomioida, että hevosen varusteet ovat sekä ratsastajalle, että hevoselle sopivia. Myös huomioonotettavaa on eri kohderyhmien vaatimukset. Kokeneemmat harrastajat saattavat haluta liikkua hevosten kanssa vauhdikkaammin. Kokemattomalle ensiarvoisen tärkeää on, että saa mennä rauhassa eikä häneltä odoteta liikoja. Reitit tulee suunnitella jokaiselle ryhmälle sopivaksi. Olisi kuitenkin aina hyvä, jos reitin varrella olisi asiakkaalle jotain mielenkiintoista nähtävää. Oppaitten tulee olla hyvin koulutettuja ja ammattitaitoisia.

Tänä päivänä on erityisen tärkeää huolehtia markkinoinnista internetissä ja sosiaalisessa mediassa. Hyvin kootut, siistit ja hyvillä kuvilla varustetut nettisivut ovat asiakkaalle houkuttelevat ja mielenkiintoiset. Nettisivuilta tulisi löytyä tarvittavat hinnastot, kattavat yhteystiedot, esittelyt tiloista, palveluista ja hevosista. Moni asiakas on kiinnostunut myös itse yrittäjästä ja yrityksen historiasta. Visuaalisuus on äärimmäisen tärkeää, hyvälaatuiset ja suuret kuvat ovat asiakasta houkuttava tekijä. Asiakkaalle helpottava tekijä nettisivuilla on yhteydenottolomake tai chat, jossa asiakas voi helposti kysyä erilaisia mieleen tulevia kysymyksiä. Sosiaalisen median puolella aktiivinen päivittely tuo yritykselle lisää näkyvyyttä.

7 Pohdinta

Tutkimuksen tarkoituksena oli haastatella hevosmatkailun potentiaalisia asiakkaita, jotta saataisiin näkökulmaa siihen, miten suomenhevosta voitaisiin nykyistä paremmin hyödyntää osana hyvinvointimatkailua. Tarkoitus oli saada mahdollisimman monenlaisiin kohderyhmiin kuuluvia ihmisiä haastatteluihin, jotta tulos olisi mahdollisimman laaja. Tämä onnistui hyvin. Lisäksi haastateltavien joukosta löytyi sekä henkilöitä, joilla ei ole mitään aiempaa kokemusta hevosista, kuin kokeneita hevosharrastajia. Myös tutkimuskysymykseen löytyi vastauksia. Haastatteluissa olisi voinut vielä nykyistä paremmin tulla esille konkreettisia asioita, joilla suomenhevosen markkinointia voitaisiin parantaa. Tämä olisi voinut onnistua muotoilemalla kysymyksiä vielä jotenkin toisin, tai esittämällä haastattelutilanteessa vielä tarkentavia lisäkysymyksiä.

Tutkimuksen validiteetti on suhteellisen hyvänä. Haastateltavat olivat hevosmatkailun potentiaalisia asiakkaita, ja otanta oli monipuolinen. Kuitenkin vielä validimpi tutkimus olisi ollut, jos haastateltavissa olisi ollut myös kansainvälisiä matkailijoita. Tutkimuksen reliabiliteettia on hyvä. Tutkimuksessa on haastateltu tarpeeksi useaa ihmistä, jotta voidaan pitää tutkimusotantaa riittävänä. Lisäksi haastattelukysymysten avulla saatu data on sopivaa, jotta tutkimuskysymykseen pystyttiin vastaamaan.

Tutkimus osoittaa, että hevos- ja hyvinvointimatkailulla yhdessä on Suomessa paljon erilaisia mahdollisuuksia. Suomenhevosen tunnettuutta on mahdollista parantaa ja saada se tunnetummaksi niin kotimaan- kuin ulkomaan turistienkin keskuudessa. Koronapandemian keskellä kotimaan matkailu on lisääntynyt. Hevosten kanssa luonnossa liikkuminen voidaan mahdollistaa turvavälein ja muutenkin asiakkaille turvallisesti. Kotimaisilla yrittäjillä onkin nyt mahdollisuus kehittää omaa markkinointiaan, ja saada suomenhevosta paremmin näkyviin. Hevosmatkailulla on paljon tarjottavaa hyvinvointimatkailulle, ja se voikin olla matkailijalle uusi tapa liikkua luonnossa ja nauttia olostaan. Lisäksi Suomen ainutlaatuinen luonto ja sen neljä vuodenaikaa on mahdollista kokea paljon syvemmin hevosen kanssa luonnossa liikkuen, kuin moni ehkä arvelisikaan.

Työn suunnittelu eteni suunnitelmien mukaan ja aikataulussa. Työn toteutus sujui suurimmalta osin hyvin. Haastattelujen tekeminen onnistui toivotulla tavalla. Suurin haaste työn kanssa oli aikatauluttaminen. Tutkimuksen lopputuloksen kannalta, olisi voitu suunnitella sen tekemisen aikataulu vielä paremmin. Tutkimusta tehdessä saatiin hyviä vinkkejä tulevaisuuden työuraa ajatellen, ja tutkimuksen tekemisen koettiin olevan mielekästä.

Tutkimus antoi hyvin näkökulmaa asioihin, joita markkinoinnissa voidaan hyödyntää. Näitä ovat ennen kaikkea suomenhevosen monipuolisuus, Suomen neljä vuodenaikaa, hevosten hyvinvointi, suomenhevosen historia sekä ammattitaitoinen palvelu. Lisäksi eri kohderyhmien huomiointi, yrittäjän avoimuus ja helposti lähestyttävyyys, sekä matalan kynnyksen palvelut myös kokemattomille hevosharrastajille ovat avainasemassa. Markkinoinnissa pitäisi vahvistaa suomenhevosen liittämistä osaksi suomen matkailun brändiä, jolloin se olisi helpompi saada myös ulkomaisten turistien tietoisuuteen. On varmasti paljon potentiaalisia asiakkaita, jotka voisivat olla kiinnostuneita hevosmatkailun palveluista. Nämä asiakkaat eivät välttämättä ole tietoisia tarjolla olevista vaihtoehdoista, ja kokevat kynnyksen lähteä mukaan olevan liian suuri.

Hevosen kanssa luonnossa liikkuen voi päästä hyvin erilaisiin paikkoihin, mitä esimerkiksi kävellen, pyöräillen tai jollain moottoriajoneuvolla pääsisi. Moni myös kokee pääsevänsä lähemmäs luontoa ollessaan eläimen kanssa yhdessä. Avainasia olisikin nyt saada suomenhevonen samanlaiseen maineeseen kuin islanninhevonen on vaelusratsuna. Tähän auttaisi suomenhevosia käyttävien palveluntarjoajien määrän lisääntyminen.

Tutkijan ollessa itse suomenhevosen omistaja opinnäytetyön tekeminen koettiin mielekkääksi. Tutkimustulokset koettiin mielenkiintoisena ja niiden koettiin liittyvän kiinteäksi osaksi Suomen kulttuuria, historiaa ja matkailua. On selvää, että rodulla olisi paljon potentiaalia turismin kannalta, ja osa tästä potentiaalista on nyt täysin käyttämättä. Suomenhevosen koetaan olevan yksi monipuolisimmista olemassa olevista roduista. Se on samaan aikaan urheiluhevonen, uskollinen ystävä ja luotettava koko

perheen lemmikki. Olisikin hienoa nähdä, että tulevina vuosina suomenhevonen saataisiin matkailussa enemmän esille, ja osaksi hyvinvointimatkailua.

Lähteet

6. Tiedon analysointi ja hyödyntäminen. N.d. Viitattu 20.4.2021. <https://hankkeet.kuntoutussaatio.fi/artsi-opas/opas/6-tiedon-analysointi-ja-hyodyntaminen/>

Albertsdóttir, E., Arnason, T., Bjornsdottir, S., Crevier-Denoix, N., Krsitjansson, T., Pourcelot, P. & Sigurdsson, A. 2016. Association of conformation and riding ability in Icelandic horses. *Livestock Science* July 2016.

Angeria, M., Hakkarainen, M. & Jutila, S. 2015. Lappilainen elämäntapa hyvinvointimatkailuksi. *Matkailututkimus*. Viitattu 1.4.2021. <https://journal.fi/matkailututkimus/article/view/90920/50033>

Animal Welfare in Tourism Services- project. Do you have the potential to be a professional rider in Lapland? 2018. Viitattu 23.3.2021. http://animaltourismfinland.com/wp-content/uploads/2018/10/Horse_English_Web.pdf

Antczak, D., Holmes, C., Miller, D., Svansson, V., Violette, N. & Wagner B. 2018. MHC haplotype diversity in Icelandic horses determined by polymorphic microsatellites. *Genes & Immunity*.

Aspi, J., Kvist, L., Mannermaa, K., Niskanen, M. & Wutke S. 2019. Genetic variability and history of a native Finnish horse breed. *Springer Nature*.

Björk, P. & Saari, S. 2015. Special Issue on Health and Wellbeing in Tourism Destinations. *Matkailututkimus* 11: 1, 5–6. Suomen matkailututkimuksen seura. Viitattu 17.2.2021. <https://journal.fi/matkailututkimus/article/view/90913/50026>

Bowling, A. & Ruvinsky, A. 2000. *The genetics of the horse*. Cabi.

Carr, N. & Tolls C. 2020. Horses on trail rides: tourist expectations. Viitattu 17.2.2021. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/02508281.2020.1800201?scroll=top&needAccess=true>

Earing, J., Martinson, K. & Schneider, I. 2013. Revealing Motivations for and Conflicts Associated with Recreational Horseback Trail Riding. *Journal of Forestry*.

Edelheim, J. & Ilola H. 2017. *Matkailututkimuksen avainkäsitteet*. Lapland University Press.

Frisbie, D., Kawcak, C., McIlwraith, C. & Weeren, R. 2016. *Joint disease in the horse*. Elsevier.

Gunnarsson, V., Jansson, A., Ragnarsson, S., Roepstorff, L. & Stefánsdóttir, G.J. 2017. The effect of rider weight and additional weight in Icelandic horses in tölt: part I. Physiological responses. *Animal: An International Journal of Animal Bioscience*. Cambridge. 1-2.

- Grönfors, M. 2011. Laadullisen tutkimuksen kenttätutkimusmenetelmät. SoFia-Sosiologi-Filosofiapu Vilkka. Hämeenlinna.
- Hakkarainen, M & Kaihlajärvi, H. 2014. Hevonen ja Keski-Suomi. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisuja -sarja.
- Hallberg, L. 2018. The Clinical Practice of Equine-Assisted Therapy: Including horses in Human Healthcare. Routledge.
- Hirsjärvi, S. & Hurme H. 2015. Tutkimushaastattelu. Gaudeamus Helsinki University Press.
- Ihalainen, J. & Leppälahti, K. 2021. Islanninhevonen. 17.2.2021. <https://www.islanninhevokset.com/islanninhevonen/>
- Laitinen, A. & Mäki-Tuuri, S. 2014. Hevoset ja kunta- rajapintoja. Hippolis.
- Leblanc, M. & Weiss, G. 2013. The Mind of the Horse: An Introduction to Equine Cognition. Harvard University Press.
- Mahlamäki, M. 2008. Suomenhevosen brändin uudistaminen. Tulevaisuuden Suomenhevonen- esiselvityshankkeen markkinointiviestintäosio. 1. Viitattu 1.2.2021. http://www.hippos.fi/files/4060/brandi_mahlamaki.pdf
- Mittaaminen: mittarin luotettavuus. 2008. KvantiMOTV. Viitattu 20.4.2021. <https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/mittaaminen/luotettavuus.html>
- Ratsastus ja hevosvaellus. N.d. Discovering Finland. Viitattu 23.3.2021. <https://www.discoveringfinland.com/fi/aktiviteetit/ratsastus-hevosvaellus/>
- Ratsastusta ja poroajelua. N.d. Viitattu 1.4.2021. <https://www.offpisteadventures.com/fi/>
- Sharpe, P. 2018. Horse pasture management. Elsevier.
- Sigurðardóttir, I. 2018. Wellness and equestrian tourism- new kind of adventure? Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism. Viitattu 17.2.2021. <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/15022250.2018.1522718>
- Suomen Hippos ry. Suomenhevonen. N.d. Viitattu 15.4.2021. https://www.hippos.fi/jalostus_ja_nayttelyt/yleista_jalostuksesta/kantakirjardut/suomenhevonen
- SuoRa suomenratsut ry. Suomenhevonen. 2017. Viitattu 15.4.2021. <https://suomenratsut.fi/suomenhevonen>
- Tallberg, M. 2016. Pienillä parannuksilla paremmin voiva hevonen. SEY Suomen Eläinsojeluverkko. Viitattu 12.2.2021. <https://www.elaintenystava.fi/artikkelit/meilt%C3%A4/149-pienilla-parannuksilla-paremmiivoivahevonen>

Waran, N. 2002. The welfare of horses. Springer Netherlands.

Wellbeing Eden in Finland 2019. 2019. Faq-usein kysyttyjä kysymyksiä. Viitattu 29.3.2021. <https://www.businessfinland.fi/49c487/globalassets/finnish-customers/02-build-your-network/visit-finland/julkaisut/wellbeing-eden-in-finland-2019-faq.pdf>

Liitteet

Liite 1. Haastattelukysymykset

Haastattelukysymykset:

1. Oletko koskaan käyttänyt Suomessa hevosmatkailupalveluita? Jos, niin minkälaisia?
2. Minkälaisia hevospalveluita voisi mielestäsi yhdistää hyvinvointimatkailuun? (Jos haastateltava ei tiedä hyvinvointimatkailun käsitettä, se avataan)
3. Valitsisitko ratsastusvaellukselle mielumin ratsuksesi suomenhevosen vai islanninhevosen? Perustele.
4. Minkälaisien hevosmatkailupalveluiden asiakas olisit itse kiinnostunut olemaan?
5. Minkälainen mielikuva sinulla on suomenhevosesta rotuna? Sopiiko se mielestäsi matkailupalveluiden tuottamiseen?
6. Miten suomenhevosen tunnettavuutta osana matkailua voisi mielestäsi parantaa?
7. Minkälaisille ihmisille suomenhevonen mielestäsi sopii?
8. Kuinka suomenhevosta voisi paremmin mainostaa myös ulkomaisille turisteille?
9. Minkälaisia odotuksia sinulla olisi/on kun ostat hevosmatkailuun liittyvän palvelun, esimerkiksi vaellusratsastuksen?
10. Mihin asioihin kiinnität huomiota valitessasi hevosmatkailun palvelua?